

DOLENJSKI LIST

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva okraja Novo mesto

Lastnik in izdajatelj: Okrajni odbor SZDL Novo mesto. — Izhaja vsak četrtek. Posamezna številka 10 din. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, letnica 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din ozir. 3 ameriške dolarje. — Tekoči račun pri Komunalni banki v Novem mestu, št. 80-KB-16-2-24

Štev. 31 (334)

Leto VII.

NOVO MESTO, 2. AVGUSTA 1956

Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Gošnik. Naslov uredništva in uprave: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. Pošt. predel: Novo mesto 33. Telefon uredništva in uprave: št. 127. Rokopisov ne vračamo. Tiska Časopisno-založniško podjetje »Slov. poročevalc v Ljubljani. Za tisk odgovarja F. Plevl

Te dni padajo zadnji snopi v višjih legah Bele krajine, pod Gorjanci in v Suhem krajini. Na splošno je pridelal žit prav dober, v glavnem pa skoraj povsod zadovoljiv, čeprav bi si kmetje marsikije želeli debeljše zrnje, v Podgorju pa pravijo, da je bilo zlasti jeman zelo redek. Gornji posnetek iz Bele krajine je delo fotoamaterja Poldeta Graha iz Rožanca pri Crnomlju.

Priprave na polletne občne zbore kmetijskih zadrug

Na posvetu predsednikov in upravnikov oziroma poslovodij kmetijskih zadrug v Novem mestu (27. julija) na Okrajni zadružni zvezki so obravnavali vrsto nalog zadružništva v tem času.

Okupna politika zadrug se je nekoliko izboljšala, čeprav še tu in tam še. Komisija za odkupe pri OZZ je pregledala odkupno poslovanje kmetijskih zadrug in pregledala ukrepe proti zadrugam, ki niso upoštevala splošnih tržnih načel in zakonitih predpisov. Ker pa v tem zlasti grešili KZ Šentjernej in Prekopa je komisija sklenila, da se jima odvzame kreidit za nakup živine.

Zelo se je povedel odkup mleka in značilno sedaj dnevno že nad 7.500 litrov. Zadruge bi morale prevzeti vso organizacijo zbiranja in odkupa mleka pri živinorejih, kar doseg je niso storile povsod. S tehnično opremo mlinske bo mogoče odkup mleka še povečati. Računajo, da bo mogoče zbrati in odkupiti dnevno do 12.000 litrov mleka, toliko ga bo tovarna lahko tudi predelala. Povprečna cena mleka 24 din za liter pri živinorejih je zelo ugodna. Sprito visokih prevoznih stroškov ima mlekarja izgubo, vendar misijo sedanjega ceno obdržati, ker se bo pri večji količini mleka izguba zmanjšala, odnosno bo odpadla. Zaostrišti pa je treba vpravjanje kvalitete in pravilne higiene pri ravnjanju z mlekom. Pamet je predlog, naj bi zadruge kupile posodo za zbiranje mleka in jo dodelile posameznim članom. S tem bi kvalitetni mleki laže kontrolirali in preprečili mešanje slabege mleka z dobrimi. Delegat KZ Uršna sefa se je pritožil nad površnim delom mlečne kontrole. Na splošno z delom kontrolirajo zadruznički niso zadovoljni.

Odkup živine opravljajo vse zadruge, vendar ne dovolj vestno in v smislu zakonitih predpisov. Kazalo bi, da bi se manjše zadruge, ki nimajo sposobnih nakupovalcev, zadržale glede odkupa živine. Odnesi med kmetijskimi zadrugami in posameznimi podjetji niso vedno dobiti. Pravilno 1955.

Izšla je 10. številka Uradnega vestnika OLO

26. julija je izšla 10. številka Uradnega vestnika okraja Novo mesto, ki prinaša med drugim odlok o ustanovitvi novega katarskega urada v Trebnjem, več sklepov OLO, odlok OBLO Crnomelj o obveznem odvajjanju smeti iz ožjega središča mesta, odlok o proračunu OBLO Novo mesto, odredbo o poslovнем času trgovin na območju OBLO Novo mesto, kakor tudi več sklepov in odločb o volitvah in imenovanjih v razne svete in odbore pri OLO Novo mesto. Z odločbo dne 26. maja 1956 je bil imenovan za sodnika za prekrški pri OLO Radisavljević Velbor, prejšnji sekretar SGP Pionir. Uradni vestnik objavlja tudi bilanc hotela »Metropol« dne 31. dec. 1955, v neuradnem delu pa poročilo o delu okrajne finančne inšpekcijske v I. pollettu.

Prvi

svojem smotrenom delu je imel tudi zbor nemalo težav; tezni in neprimerni prostori so ovili stari težavi, največja težava pa je v tem, da se sestav zborna vsako leto delno spremeni. Dijaki, ki so do študirali, zapustijo gimnazijo in seveda tudi zbor, pridejo pa novi, ki dosegajo še nelični. Vsi pevci pa ljubijo svoj zbor in so disciplinirani, redno obiskujejo vaje, ki so včasih, posebno pred premierami zelo naporne in dolgotrajne.

Letošnji počitnice smo na pobabilo zvezde svobod in prosvetnih društev okraja Novo mesto prvič letovat (vsi člani zborna so vneti člani taborniških organizacij), in pet po novomeškem okraju. Nastanjen je bil v prostorih trgovskega internata, redne vaje pa imel v glasbeni šoli. Med 14-dnevnim bivanjem v Novem mestu smo dali nad 10 samostojnih koncertov in nekaj priložnostih nastopov ob slovenskem in bosenskem

Trgovina je važen činitelj gospodarstva, je posrednik med proizvodnjo in potrošnjo. Od nje je veliko odvisno, kako hitro, kaj in po kakšni ceni bo dobil potrošnik, kar potrebuje. V družbenem interesu je, da je posrednik med proizvodnjo in potrošnjo čim manj, da bi bila tudi razlika v ceni čim manjša. Organji državne inšpekcijske in strokovne zbornice si poleg ostalih organov prizadevajo, da bi iz trgovine odpravili vse, kar je nedrživo in za celotno družbo skodljivo. PPI tem se bili doseženi pomembni uspehi, vendar je še dokaj negativnih stvari, ki jih je potrebno čimprej odstraniti. Priznati pa je treba, da je trgovina na splošno dokaj zamotana področje dela, zato odpravljanje slabih pojmov in razmer v trgovini ni niti kratkotrajan, niti lahka naloga, pač pa je to stalna skrb celotne družbe in ne samo nekaterih njenih organov.

V soboto 28. julija je bilo v Novem mestu posvetovanje tržnih inšpekcijskih okrajev Trbovlje, Ljubljana, Koper, Karlovac, Kočevje in Novo mesto. Navzoči so bili tudi zastopniki okrajnih trgovinskih zbornic navedenih okrajev ter zastopnika republike občne zbornice in republike tržne inšpekcijske. Namens posveti je bil razgovor o dosedjanjem delu inšpekcijske.

Na posvetu, ki ga je začel šef okrajne tržne inšpekcijske Novo mesto Janez Potočar, so ugotovili, da so se v zadnjem času zmanjšale napake zlasti pri odkupih, vendar so še nepravilnosti in kršenja zakonitih predpisov. Kmetijske zadruge so v večini primerov izboljšale trgovino in odkupujejo tudi blago, ki nudi lahkega v velikega zaslužka, kar je treba pojaviti. Tembolj pa je treba zato grajati primere previsokih za-

neposredno pri živinorejcu ali na dogonskem mestu, na sejmih naj bi podjetja odkupovala brez posredovalca in marže KZ do živinorejcev. Z ozirom na znani izvozni koeficient na živino, ki bi ga kazalo sploh odpraviti, pa bi lahko ceno živine sprostili. Ponudba je zadostna in bo spodbujala privrednike k temu, da so cene nesaznemerne proti nakupnemu cenaru pijač in podobne nepravilnosti, ki so v vseh okrajih dokaj podobne. Tudi v

zastopnik pri gozdni sadeži, je bil prav tako obravnaval na posvetu. Dogovorjena cena v Sloveniji je 90 do 100 din za kg malin in določena tudi marže za kmetijsko zadrugo. Hrvatska podjetja, ki so sklenila pogodbe za odkup malin z zadrugami v okraju Kočevje, so priznala zadrugam zmanjšano večje maržo kot je določena z našim republiškim dogovorom. Čas bi bil, da bi tudi

v promet z gozdnimi sadeži vnesli enotna merila in red.

Na kraju so obravnavali tudi stanje v gostinstvu in turizmu, predvsem v okraju Karlovac. Tržni inšpektoři so ponovno ugotovili, da je odnos do gostov v posameznih gostiščih neprimeren, da prodajajo slabe pijače, da so cene nesaznemerne proti nakupnemu cenaru pijač in podobne nepravilnosti, ki so v vseh okrajih dokaj podobne. Tudi v

gostinstvu čaka, obilo hvaležnega dela za odpravo vrste slabosti, toda ni naloga samo tržnih inšpekcijskih, pač pa splošna družbena naloga, ki bi se je moralis čimprej lotiti.

Delo tržnih organov je koristno in potrebno, saj inšpektoři niso tu samo za kontrolo poslovanja trgovine v gostinstva. Na kraju posveti so sklenili, da bo prihodnje posvetovanje na Reki 25. avgusta.

12. avgusta konjske dirke v Šentjerneju

Klub za konjski šport v Šentjerneju bo priredil v nedeljo, 12. avgusta na dirkališču v Šentjerneju vsakolete dirke. Letos pražnjuje klub 70-letnico svojega obstoja in vabi zato še prav posebej vse ljubitelje konj in konjskega športa, da se v čimvečjem številu udeležijo znanij Šentjernejskih dirk. Spred bo tokrat zelo pester. Slovesnost se bo začela v nedeljo ob sedmih zjutraj z revijo konj.

Oboj

XIII. Mariborski teden

Prejšnji petek so v Mariboru slaveno odprli XIII. Mariborski teden, ki je hkrati vsako leto največja gospodarska prireditve severovzhodne Slovenije. To, je peto povojna gospodarska prireditve v Mariboru, na kateri razstavljajo letos predvsem industrijska in gradbena podjetja. Svoje uspehe razstavlja tokrat zlasti lahka industrija, pa tudi barvasta in črna metalurgija.

Župančičev dom naprodaj

Med naše največje duhove spada nedvomno pesniški Oton Župančič, Belokranjec v Vinici. Njegova dela uživajo ne samo slovenski in jugoslovenški, marveč občeloščenski slovenski, Iskra njegovega genialnega pojava se je užgala 24. januarja 1878. Vinica je že postala kraj, kamor hodijo lepotne ženske srca. V deželi lepih brez v starodavnih ljudskih običajev, v deželi, kjer je vzvratela naša prva svobodna pomlad, v deželi žalatne slovenske gorovice se beli Župančičev dom.

In ta dom je zdaj naprodaj!

Kdo in kako ga bo kupil?

Hiša mora postati občeljudska

last, postati mora svetlišče spomina in globoke hvaležnosti do njegovih knjig, prispevka slovenski in preko nje — občeloščenski kulturi.

Odkup naj bi bil simboličen.

Kako lepo bi bilo, če bi dom odkupil slovenska mladina, saj se s Cicibanovo besedo uči govorice, naše praznične besede. Ne gre tu za to, da bi se kdaj znebil bremena, ki bi ga terjal odkup, gre za nekaj več, nekaj velikega, lepega in plemenitega.

Lado Smrekar

Pesnikov kip na vrhu pred rojstno hišo

Uvoz strojev za gradnjo modernih cest

Naša glavna podjetja za gradnjo cest bodo kmalu uvozila iz tujine večje količine buldožerjev, žerjavov, flisnerjev, skrepnjev, valjarjev, vibratorjev za beton in drugih strojev za gradnjo cest s sodobnim cestičem. Stroje bodo uporabili predvsem za gradnjo novih avtomobilskih cest Beograd-Skopje-Djeđevlja, Zagreb-Ljubljana in za Jadransko cesto.

III. mednarodna razstava radija in telekomunikacij

V soboto dopoldne bodo odprli v prostorih Gospodarskega razstavilišča v Ljubljani tretjo mednarodno razstavo radija in telekomunikacij, na kateri so delujejo poleg naših podjetij tudi razstavljalcji iz Anglije, Avstrije, Belgije, Italije, Francije, Sovjetske zveze, Zahodne in Vzhodne Nemčije. Za obisk se zanimljive razstave je tudi točka odobren 25-odstotni popust na železnicu.

Rojstna hiša Otona Župančiča na Vinici

Povečanje proizvodnje penicilina

Znana tovarna zdravil »Gale-nika«, ki je doslej proizvajala po milijon enot penicilina, bo povečala proizvodnjo na 3,5 milijona enot. V načrtu je tudi zgraditev nove tovarne z zmogljivostjo 10 milijonov enot penicilina. Za povečanje tovarne je UNICEF odobril pomoč 100 tisoč dolarjev za nakup potrebnih opreme v tujini.

Peli smo Dolenjcem!

V NAŠEM OKRAJU JE GOSTOVAL MLADINSKI MESANI ZBOR IZ AJDOVŠČINE. — NAD 10 KONCERTOV — DOLENJCI SO LEPO SPREJELI POJOČE GОСТЕ IN NJIHOVEGA DIRIGENTA PROF. CENETA MATIČIĆA

Na gimnaziji v Ajdovščini smo pred tremi leti ustanovili mladinski mesani zbor. V svoje vrste je zbor sprejel izključno dijake do mače ginnazije. V prvem letu smo se mladi pevci posvetili samo slovenski narodni pesmi, drugo leto smo nastavili študirati študij glasbe. V tretem letu pa smo naši mladi pevci postavili na sceno naši narodni pesmi, drugo leto pa smo nastavili študij glasbe. V četrtem letu pa smo naši mladi pevci postavili na sceno naši narodni pesmi. Pisec pravi, da so v teh člankih manjkalni podatki o stroških solanja ali oskrbne. Končno se zavzemajo za ustavitev administrativne soli v Novem mestu, v čemer vidi realno reševanje kadrovskega vprašanja po naših uradilih, pisarnar na-

rali je ponavljati, česar se naš zbor običajno brani. Tudi krajenvi oblasti so nam vsestansko pomagale. Naj posebno omenimo predsednika Ob LO Novo mesto Maksa Valeta, ki nam je res očetovsko stal ob strani, in upravnika Studijske knjižnice Božka Komelja, ki nam je tukaj nepozorna govorila na Dolenjskem pripravil.

Naša glavna podjetja za gradnjo cest bodo kmalu uvozila iz tujine večje količine buldožerjev, žerjavov, flisnerjev, skrepnjev, valjarjev, vibratorjev za beton in drugih strojev za gradnjo cest s sodobnim cestičem. Stroje bodo uporabili predvsem za gradnjo novih avtomobilskih cest Beograd-Skopje-Djeđevlja, Zagreb-Ljubljana in za Jadransko cesto.

V novomeškem okraju je v šolskem letu 1955/56 dovršilo

osemletno Šolsko obveznostno 387 dečkov in 841 dečk, skupno 571.

V obri pa se želi vključiti 424 dečkov in 127 dečk, skupno 581.

Ob tega študija je ekov 160 ženskih in 100 moških.

Ob tega študija je ekov 160 ženskih in 100 moških.

Ob tega študija je ekov 160 ženskih in 100 moških.

Ob tega študija je ekov 160 ženskih in 100 moških.

Ob tega študija je ekov 160 ženskih in 100 moških.

Ob tega študija je ekov 160 ženskih in 100 moških.

Ob tega študija je ekov 160 ženskih in 100 moških.

Ob tega študija je ekov 160 ženskih in 100 moških.

Ob tega študija je ekov 160 ženskih in 100 moških.

Ob tega študija je ekov 160 ženskih in 100 moških.

Na Šuti so taborili ljubljanski pionirji

Društvo prijateljev mladine Re-slejvega terena v Ljubljani je za-pomnjenje s svojega področja organizalo taborjenje na Šuti pri Smarjeti. 42 pionirjev je taborilo od 2. do 23. julija.

Mladi taborniki so se na Šuti zelo dobro počutili - ugodna lega, monike in slovenske ljudske plesne.

lep razgled in dovolj čistega zra-ka. Pohvaliti moramo prebivalce vasi, ki so mladini vse-stranske pomagali. Ves potreben inventar so taborniki dobili pri šmanjših gasilcih, nekaj pa pri Alojužu Zuru in Družinske vasi, ki ga je tudi sam zastonj prideljal in odpriljal. Ker je bil vodnjak na Šuti prazen, so ga šmanjši gasilci s svojo motoriko napočnili s studenčno, na žalost pa vodnjak pušča in je voda hitro odtekla. Tako so

Iz grl so zadonele partizanske pesni. Pri kurjenju kresi so sodelovali tudi ljudje iz okolice.

22. julija je odbor Zvez becav v Šmarjeti pripravil proslavo v počastitev Dneva vstaje sloven-skega ljudstva. Te proslave v galskem domu so se udeležili vsi taborniki s Šuti in tudi sodelovali s plesi, recitacijami in še raznim točkami, govorili je predsednik krajevnega odbora ZB Tone Barbarič. Omenimo naj tudi pionirji

Razpis uslužbenih mest pri ObLO Novo mesto

Na osnovi 40. člena Splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Uradni list FLRJ, št. 25/55) razpi-suje komisija za volitve in imeno-vanja Občinskega ljudskega odbora Novo mesto.

NATECAJ

za mesta uslužbevencev Občinskega ljudskega odbora Novo mesto.

Naziv referata in potrebna sol-ska kvalifikacija:

1. vodja skupščinske pisarne – (pravna fakulteta);

2. referent za gospodarsko upravne zadave (pravna fakulteta);

3. sodnik za prekrške (pravna fakulteta);

4. analitik – planer (ekonomska fakulteta);

5. stenograf (srednja strokovna izobrazba);

6. referent za prosveto, šolstvo in kulturo (diplomirani učitelj);

7. referent za imovinsko pravne

zadave (srednja strokovna izobra-zba).

8. referent za dohodke od prebi-valskih (srednja strokovna izobra-zba).

9. dnevni knjigovodja (srednja strokovna izobrazba);

10. referent za komunalne zadave (srednja strokovna izobrazba);

11. devčji izvršitelj (nižja strokovna izobrazba);

12. administratotka (nižja strokovna izobrazba z dokončano ad-ministrativno solo).

Plača je po uredbi in dopolnilna placa.

Pravilno kolekovanje prošnje z življenjepisom in kratkim opisom dosedanjega službovanja posliti na Občinski ljudski odbor Novo mesto najkasneje do 15. avgusta 1956.

Komisija za vodstvo in imenovanja

Stevilka: 01/1 – 3811/1, Novo mesto, 217-1956

DOLENJSKI OBVEŠČEVALEC

KINO

»KRK« – NOVO MESTO – od 3. do 6. avgusta: ameriški barvni film »Ujetnik dvorca Zenda«. Od 7. do 9. avgusta: italijanski film »Filomena Marturano«.

DOM JLA – NOVO MESTO: od 4. do 6. avgusta: italijanski film »Burja«. Od 7. do 9. avgusta: ruski barvni film »Sampion sveta«.

TREBNJE: 4. in 5. avgusta: ameriški barvni film »Skaramuša«. Predstava v nedeljo od 14.30 in 20. ur.

KOSTANJEVICA: 5. avgusta: angleški barvni film »Afrska kraljevica«. 8. avgusta: francoski zgodovinski film »Tara Bulba«.

DOL. TOPLICE: 4. in 5. avgusta: sovjetski barvni film »Zvezni tovarš«. 7. avgusta: angleški film »Komedija »Hobson v Skopje«. 8. avgusta: češki film »Letenj razvod«.

SENTERNEJ: 4. in 5. avgusta: ameriški film »Nad 30, nadstrop-jem«.

MOKRONOG: 4. in 5. avgusta: avstrijski film »Sreča lažno bije«.

METLIKA: 4. in 5. avgusta: ameriški film »Bagdadski berač«.

8. avgusta: slovenski film »Tri zgodbe«.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO

po predravjal naslednji film:

»DREVNO TVOJA«

v soboto: 4. avg. 1956. ob 20. uri: v Straži – Zadržni dom.

v nedeljo: 5. avg. 1956. ob 15. uri: v Škocjanu – Zadržni dom.

ob 18. uri v Šmarjeti – Gasilni dom.

ODKUPUMO

laneno seme in slamo, živo in zelišča in vse pridelke. Hranilno-kreditni odsek nudi posojila.

Pod zelo udobjnim pogojem lahko naložite svoje prihramke. Tažnost vlog zajamčena. Trgovina nudi v veliki izbiro in nizkih cenah v vseh težavah pomagamo z na-sveti. – Kmetijska zadruga Zu-žemberk.

Osmošolci 1953/54!

Osornošolci novomeške gimnazije letnika 1953/54 se zberemo v soboto 4. avgusta v 20. pri Dreniku v Gotni vasi. Spored: »Kakor pred davnim leti...«

Obrtni pomočniki!

Okraina obrina zbornica Novo mesto razpisuje jesenski pripravljaj-

ljali tečaji za obrne pomočnike, ki zelo opravljajo mojstrski izpit.

Pričetek tečajev bo ponosil pri-

pripravljenim kandidatom pismi-

no. Prijava je vložiti osebno ali

poštno v pisarni OZ Novo mesto

najkasneje do 20. septembra 1956.

Prijava je treba priložiti to-

čen naslov in rojstno podatke

kandidata in naziv delavnice,

ki je zaprosen. Kdor trenutno

ni v delovnem razmerju, naj

spozori, kje je bil zadnjene za-

poslen. — Okrajna obrtna zbor-nica Novo mesto.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo Taj-ništvu za zdravstvo in socialno-politiko občinskega ljudskega odbora Novo mesto in organom Ljudske milice za pomoč, da smo lahko našo master Uršulo Tekstor spravili v novomeško bolnišnico in poznede v Dom onemogov v Ponikve. Prav tako se zahvaljujemo osebji bolnišnice in Domu za vso skrb in nego, ki so jo nudili naši materi do njune smrti. Tista nega je bila mnogo boljša, kot je imela pokojna mati pri svojem sinu Alojužu na Malem Slatniku – Franu in Anton Tekstor.

(339-56)

Zenska srednjih let dobi sobo v enem mestu na Dolenjskem

z pomoči v gospodinstvu. Ponudili so pod »Snažna in mirna« na upravo Dolenjskega ista.

(339-56)

MALI OGLASI

Motorno kolo Arieli, 500 kub. cm, ponudila podraženec, Novo mesto, Zagrebška cesta 5. 6.

TRGOVSKA PODJETIČE »KUR-

VO, Ljubljana. Masarykova ce-

sta 15-II., sprejme v službo več

voznikov za konjško vprego za

ravzražanje kurirja po mestu Ljubljana. Samoško stanovanje

zagotovljeno. Pismene ponudbe

postati na podjetje ali se osebno

ponavljati.

PRODAM ENOSTAVNIKO HISO

HISO s štirimi sobami, takoj

vsejši. Vsega leta 1956.

IZ MATEČNIH URADOV

NOVO MESTO

V času od 23. do 30. julija je

bilo rojenih 8 dečkov in 16 de-

vic.

Umrla sta: Robert Brčar, kme-

tovalec, 51 let, iz Sentruperta na

Dolenjskem; Gizela Pir, roj. Kle-

novšek, gospodinja, 51 let, iz Ko-

ževe.

GOTOVA vas

Rodil se je 1 deček.

IZ NOVOMEŠKE

PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški

porodnišnici rodile: Marija Jan-

ovič, iz Osrečja pri Smarjeti –

dečka, Ana Koželj iz Loke pri

Senternej – dečka, Matilda Mo-

žina iz Volčjih niv pri Mirni –

dečka, Marjeta Stenbergera iz

Senternej – dečka, Alojzija Mi-

ševič iz Brezovice pri Mirni –

dečka, Božica Štefančič iz

Novembra – dečka, Matija Žu-

želj iz Črnomlja – dečka, Angela

Humličan iz Boljvara pri Metliki – dečka, Boža Tratnik iz Irče

– dečka. Milica Kralj

– dečka. Milica Štefančič iz

Novembra – dečka. Božica Šte-

fančič iz Črnomlja – dečka. An-

gelka Štefančič iz Črnomlja –

dečka. Božica Štefančič iz Čr-

nomlja – dečka. Božica Štefan-

čič iz Črnomlja – dečka. Božica Šte-

fančič iz Črnomlja – dečka. Božica

Na obisku po gorenjskih in primorskih muzejih

7. do 9. julija 1956

Novo mesto še splošno v zgodnjem poletnem jutru, ko odrihemo. Dolenski prevozimo na golo. Ko bo zgrajena nova avtomobilska cesta, bo šlo že hitreje. Toda pri tej hitri vožnji bo za tuje verjetno dočas postaj. Dolenski namreč še dažeč ni tako revna in nezanljiva, kot si morda mislimo. Dežela valovitih gridev in mogičnih gozdov, idiličnih reke in potokov, zemlja gradov in kmečke upornosti, partizanskih bojev pa še ljudske umetnosti, zgornost in šegavost, zemlja veselih vinskih goric – slovenska cvičkarja.

Brez dvoma drži, kar je nekdo zapisal: Slovenska Trnjuljka. Treba jo bo zbuditi. V Ljubljani imogrede obiščemo Muzej narodne osvoboditve. Saj smo bili več ne enkrat v njem. Toda človek rad pozdravi stare muzejske zbrane, ki so prav te dan imeli polne roke dela s postavljanjem in predstavljanjem rekonstrukcij partizanskih tiskar in gozdov za muzejem. V globelih Šišenskega hriba so postavljali natančne posnetke partizanskih tiskar iz raznih krajev Slovenije, ki so jih nato slovesno odprli 21. julija zvečer, na večer pred praznikom vstaje v Sloveniji.

In že smo v Škofiji Loka, ki je poleg mariborskega, ptujskega in celjskega muzeja eden najboljših in načinljivijih muzejev v Sloveniji. Leto 1939 je njegovo rojstno leto. Iz štiričebot »starega rotovalca« se je po vojni preselil v Pušlaski grad, ki je že sam po sebi pomemben zgodovinski spomenik iz 13. stoletja in ki mu še povečava vrednost velika baročna freska Giulia Gaglia v grajski kapeli.

V juliju 1946 je bil muzej znova odprt in urejen v štirinajstih sobah tega gradu. Tako prikazujezdaj dokaj zaokroženo kulturnozgodovinsko in narodopisno podobo nekdajnega loškega gospodstva, ki ga dopolnjuje še bogata Tavčarjeva zbirka iz Visokega v Poljanski dolini, v umetnosti pa razkošni zlati oljtarji in porušene cerkve v Dražgošah.

V decembri 1954 je muzej odpri v Domu Zvezne borcev ře zbirko NOB, kjer je v šestih sobah prikazano bogato gradivo s partizanskimi predmeti, orožjem, fotokopijami, maketa ter tiskanim in arhivalnim materialom.

Toda škofijoški muzeji niso zadovoljni s sedanjimi razstavnimi prostori v Pušlaskem gradu. Radi bi čimprej v star grad sredi mesta, ki je še lepih in prostornijs.

Zal nismo učenili še na Kranjču nad mestom, kjer so bili predlanskim odkriti temelji stopastega gradu, katerega

nastanek sega verjetno v konec 12. stoletja. Bogate najdbe tega izkopavanja so zdaj v loškem muzeju.

Kranj — Prešernovo mesto na črni skali! Je potem čudno, da je naš prvi obisk veljal prav hiši smrti našega velikega pevca, v kateri je danes zasilen nameščen mestni muzej. Kaj naj bi rekli spriči bogatama teriala (zlasti meščanska kulturna je razkošno zastopana), ki ga

je tolka po vseh mizah, omara, policah, in stenah, da se človek komaj prerava skozi to bogastvo prejšnjih stoletij. To bi rekli, kar ta z ljubezno nabrašni material sam dovolj zgovorno vpije: prostora, prostora! Pa ga vsa začal še ni.

In prav tako se v svojem tesnem prostoru (sicer je to res skoraj dvorana, a kaj, ko je samo ena!) duši mlajši pobudočni mestnega muzeja: **tekstilni muzej**.

Eden prvih tehničkih

muzejev v Sloveniji z zanimivimi prikazom tkalstva, predilstva in pletilstva.

Prešernov Kranj, v umetnosti in arhitekturi pa tudi Kranj mojstra Plečnika in njegovih učencev! Cela vrsta odličnih stvaritev je tu, da omenim samo dvoje: Plečnikovo stopnišče v Prešernovem gledališču z monumentalnim Smerduljem kipom velikega Vrbnjaka.

Iz česa smo bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. Ima že

bili v Trenti, ob zelenomodri Soči, potem pa mimo znanimenite botanične vrte »Julianas«, mimo zgodovinske rudarske cerkvic sv. Ane, mimo značilnih hiš trentarskih

sijočko skupino Javolca. I